

Naziv studija: Češki jezik i književnost

Ime nastavnika: dr. sc. Suzana Kos, viša asistentica

Naziv kolegija: *Karel Čapek – tip malog velikoga čovjeka u češkoj književnosti*

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Broj ECTS bodova: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Uvjeti: upisan studij na Sveučilištu u Zagrebu

Ispit: pismeni i usmeni, seminarski rad

Cilj: Cilj je kolegija uočavanje obilježja opusa jednog nacionalnoga književnoga klasika te njegove pozicije u okviru europske i češke književnosti 20. stoljeća.

Sadržaj: Karel Čapek inaugurirao je u svom razgranatom opusu mnoge književne i kulturne vrijednosti, koje su obilježile ponajprije češku, ali u stanovitoj mjeri i svjetsku kulturnu baštinu. U Čapekovu cjelokupnom književnom stvaralaštvu prepoznaju se noetička i utopijska grana i u obje je dao svoj specifičan prilog širenja granica književnosti: u noetičkoj najmarkantnije je njegovo istraživanje mogućnosti novih narativnih tehnika, a u utopijskoj se predstavio kao jedan od pionira sf književnosti. Čapekov opus i žanrovski je vrlo razgranat (pripovijetka, roman, drama, putopis, esej), a u češkoj je književnosti afirmirao detektivsku pripovijetku. Veliki autoritet u češkoj sredini stekao je svojim antitotalitarnim društvenim angažmanom (bio je antifašist, kritizirao je komunistički pokret, bio je aktivan član Pen kluba). Osobito isticano obilježje cjelokupnoga Čapekova opusa jest bavljenje «malim čovjekom». Zadatak kolegija je čitanje Čapekovih djela te eminentnih interpretacija tih djela nastalih u raznim razdobljima njihove recepcije.

Studentske obveze: Od studenata se očekuje prisutnost na najmanje 80% nastavnih sati, redovito obavljanje zadanih obveza tijekom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi te jedna usmena prezentacija tijekom semestra. Ispunjavanje tih obveza preduvjet je za izlazak na ispit, koji se održava pismeno i usmeno. Pismeni dio ispita sastoji se od testa u kojem se očekuju kratki odgovori, a pozitivan ishod uvjet je za izlazak na usmeni ispit. Usmeni dio ispita sastoji se od 4 pitanja, na koje se očekuju opsežniji odgovori u kojima student treba pokazati razumijevanje obrađene problematike. Student treba biti sposoban komentirati djela analizirana u sklopu kolegija.

Raspored rada (po tjednima):

1. Upoznavanje sa načinom rada i temom kolegija. Razgovor o predloženim temama usmenog izlaganja studenata te dogovor o terminima izlaganja. Povijesni i kulturni kontekst, pregled najvažnijih pojava na europskoj i češkoj književnoj sceni prve polovine 20. stoljeća.
2. Osnovne odrednice Čapekova opusa - žanrovski pregled, noetička i utopijska grana, antitotalitaristička angažiranost.

3. Stvaralački počeci - prijevodi francuske poezije, suradnja s bratom Josefom Čapekom. Samostalni dramski debi – *Loupežník*
4. Samostalni prozni debi – zbirka pripovijedaka *Boží muka*.
5. Druga zbirka pripovijedaka - *Trapné povídky*.
6. Afirmacija detektivske pripovijetke – *Povídky z jedné kapsy. Povídky z druhé kapsy*.
7. Noetička trilogija – *Hordubal. Povětroň. Obyčejný život*.
8. Čapek kao novinar. Publicistika. Esej, feljton, kritika – *Marsyas čili na okraj literatury. Zahradníkův rok. O věcech obecných čili zoon politikon*.
9. Putopis - *Italské listy. Anglické listy. Cesta na sever. Výlet do Španěl. Obrázky z Holandska*.
10. Utopijska drama – *R.U.R. Věc Makropulos*.
11. Utopijski roman - *Továrna na absolutno. Krakatit*.
12. Boj protiv fašizma – *Válka s mloky. Bílá nemoc. Matka*.
13. Posljednje godine. Nedovršeni roman *Život a dílo skladatele Foltýna*.
14. Doprinosa Karela Čapka svjetskoj književnosti. Karel Čapek „očima drugih“.
15. Ostatak sati do kraja semestra predviđen je za studentske referate po izboru, ponavljanje gradiva i pripreme za ispit.

Literatura:

Bradbrooková, Bohuslava (2006): *Karel Čapek. Hledání pravdy, poctivosti a pokory*, Praha

Černý, V. (1936): *Karel Čapek*, Praha.

Dějiny české literatury 4 (1995), ur. Zdeněk Pešat i Eva Strohsová, Praha.

Karel Čapek (1989), ur.. Ludvík Patera i Dobrava Moldanová, Praha.

Klíma, I. (2001): *Velký věk chce mít těžké mordy: život a dílo Karla Čapka*, Praha.

Kniha o Čapkovi (1988), ur.. Štěpán Vlašín i sur. , Praha.

Lehar, J i sur. (1998): *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce 1 (A-G) (1985), Praha

Malevič, O. (1999):*Bratři Čapkové*, Praha.

Mukařovský, J. (1941): *Kapitoly z české poetiky 2*, Praha.